

SZOLNOKI LAPOK.

TÁRSADALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre . . . 8 kor.
Félévre . . . . . 4 kor.Negyedévre . . . 2 kor.
Egyes szám ára. 16 fill.

Felelős szerkesztő:

HÁY GÉZA.

= MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP. =

Szerkesztőség telefonszáma . . . . . 52.

Kiadóhivatal telefonszáma . . . . . 56.

Nyilt-tér sora 1 korona

Pünkösdi gondolatok.

»Mikor pedig a Pünkösöd napja eljött volna, valának mindnyájan egy akarattal együtt.

Akkor nagy hirtelenséggel lőn az égből, mintegy sebesen zugó szélnek zendülése, melly eltelé az egész házat, a mellyben ülnek vala.

És látának kettős tüzes nyelveket: és üle minde-nikre azok közzül.

Megtelének pedig mindnyájan Szent Lélekkel, és kezdének szólni más nyelveken, a mint a Szent Lélek ad vala nékik szólniok.

Valának pedig Jeruzsálemben, kik akkor ott lakoznak vala, istenfélő zsidó férjfiak, minden nemzet-ségek közzül, kik az ég alatt laknak.

Mikor pedig ez hír kiment volna, egybegyüle a sokaság és eszök vesze; mivelhogy hallaná minden azokat az ő tulajdon maga nyelvén szólni.

Álmélkodnak vala pedig mindnyájan és csudálkoznak vala, mondván egyik a másiknak: Nemde nem Galileusok-é imé mindnyájan ezek, a kik szólnak?

Mimódon vagyon azért, hogy halljuk őket a mi tulajdon nyelvünkön szólni, a mellyben születettünk.

Párthiabeliek, Médiabeliek, Elámiták, és kik lakozunk Mésopotámiában, Judeában, Kappadócziában, Pontusban és Ázsiában.

Frigiában, Pamfiliában, Égyiptomban és Libiának tartományiban, melly Cziréne mellett vagyon Rómából való jövevények, mind Zsidók, mind Prozelitusok.

Krétabeliek és Arábiabeliek, halljuk, hogy szólnak a mi nyelvünkön az Istennek nagyságos dolgait.

Álmélkodnak vala pedig mindnyájan és kételkednek vala, egymásnak ezt mondván: Valjon mi leszen ebből?»

Apostolok cselekedetei I. 1—12.

*

Tizenkilencz század homokszeme gördült le azóta az örökkévalóság óráján, hogy így mindnyájan együtt valának egyakarattal.

Ez egyszer teltek meg mindnyájan szent lélekkel annyira, hogy mindenki nyelvén tudtak szólni mindenkihez. Azelőtt sem, azóta sem. Nem tudunk szólni az egymás nyelvén, lévén ez a nemtudás minden társadalmi bajainknak eredő forrása, melyek csermelyből patakká, folyóvá, folyammá dagadnak, majd tengerré terülnek, mert sehol nem emel elibök gátat az önuralom.

Hiába hangzott el az Üdvözítő utolsó szava:

»Venni fogjátok erejét a felülről rátok jövő Szent Léleknek és tanuim lesztek Jeruzsálemben és egész Judeában és Szamáriában és mind a föld végeig«.

Nem teljesedett be. Mert hiszen a tanuk nagyobbik része hamis tanu voltak.

*

A közös érdekek kielégítéseért, az elért eredmények együttes megvédéseért egyetértve, vállvetve küzdő embercsoport társadalommá, formászerűleg szervezett állammá tömörült. Ott kezd megbómlani, hol az egyed kiváló szellemi képessége, fizikai ereje külön, fokozott igényeit érvényesíti több, kevesebb sikerrel és amenyiben e törekvése sikerül, ugyanannyival rövidíti meg testvéreit a társadalomban. Az individualitások kiválása, megszünteti a mithológiák »aranykorát«, melynek hagyományát minden nép megőrzi és emlékét így nyár elején valamennyi megünnepli, bármennyire távolodott is el az egyenlőségtől.

Időszámításunk harminczas évei egyikének Sabotján történtek a fentebb idézett dolgok. A zsidó Sabot nemzette a keresztény Pünkösödöt: az az örökös ideális törekvés, hogy értsük meg egymást. Tudjunk mindenki nyelvén beszélni mindenkihez. Varázsoljuk vissza az aranykort, midőn még nem állottunk harcban senkivel, semmivel, sem emberrel, sem természettel.

A veristák tapasztalati bölcsessége erre ridegen állítja elénk a tényt, hogy az erős a gyenge kárára érvényesül, ezen változtatni nem lehet, mert örök törvény és ha végiglapozzuk a világtörténelmet ennek a kegyetlen tételnek bizonyítékait találjuk minden levelén. »Erő és anyag«, mint Büchner mondja, nincs egyébb, meddő dolog mást keresni. Ez így volt, így van és így fog maradni, hangzik a tudomány, a modern, inductiv tudomány kérlelhetlen ítélete.

És nem tudunk belenyugodni ebbe az ítéletbe.

Elégedetlenkedik mindenki. A legerősebb ép úgy, mint a leggyengébb, mert a legerősebb is, ereje, hatalma teljében sejtli, érzi, tudja, hogy van még nála is erősebb: a halál, mely ellen épen a realizmusnak nincs appellátája. E tekintetben a leggyengébb az erősebb az ő hitében, mely győzelmet ígér az igazságnak minden igazságtalanság felett, ha nem is e földön vagyon az ő országa.

Ez az elégedetlenség, ez a megnyugodni nem tudás az ellenbizonyíték az önzés korlátlan uralmával szemben, és a morális igazság nagy mártyrjai a tanúságtételek, biztos példák a további küzdelemre, tanításuk az az összezúzhatatlan fegyverzet, melyet ez örök harcban eltiport millióktól örökségképen vesznek át az ujonnan támadt milliók a győzelem sohasem gyengülő reményével. Folyik a harc napról-napra, évről-évre, századra, ezredre. Nincs fegyverszünet, nincs békekesség.

Egy nagy megbomlott gépezet, mely kalgog, zakatol, dübörög, tör, zúz rémes kegyetlenkedéssel, tüze emészt, nem melegít, ereje nem dolgozik hanem rombol, lehelle nem élte, hanem fojtogat és mérgez. Elszabadult, örülten pusztító Behemoth . . . . Pedig csak egy parányi zává van benne rosszul fordítva, ha azt helyreigazítani tudnánk, haszonra dolgozna ez a Leviathán.

A hibásan álló kormányzózávár a társadalmi erők együttes működésének helytelen irányítása. Az az átkos törekvés, hogy csalárd úton egymást folyton fel- és kihasználni igyekezzünk. A féktelen, elvakult önzés, mely csak az érdekek összeütközését látja mindenütt, ravasz alattomoságban fortélyokkal keresi az eltaszító érintkezési pontokat, folyton számít, spekulál és boldogulását a szünet nélküli szétbontásban keresve, a pillanatnyi bármily szennyes előnyöket elibe teszi a munka által kiérdemelt becsületes, lassú de biztos sikernek. Az emberek ma nyerni akarnak és nem megkeresni. Dicsőség nagy rablóméh lenni és idegen kaptárt kiüríteni. Így van ez kicsiben nagyban. Egyforma ösztön nyilatkozik meg a nagyhatalmi államok törvetéssel telisdedteli versengésében és a csizmadiák konkurrencziájában. Csak a nomenklatura más. A királyok diadalmas hódító hadjáratot folytatnak, a szegénylegények utszélen rabolnak, a római pápa bullákban csalhatatlankodik, brévekkal péterfillérezik, míg a szentesi nazarénus apostol népet bolondít. De valamennyi az érdekek összeütközését keresi, hatalmaskodva intézi el, mások érdekeinek elnyomásában keresi a maga hasznát. A máért feáldozza vakon mindenki a holnapot. Ebben dühöng a Leviathán örülsége.

Nem gondolja meg senki, hogy megegyező érintkezési pontok keresésével az egész emberiség erejét, szorgalmát, tehetségét munkába lehetne állítani és a nagy gépezet melegítene, dolgozna, éltetne; nem az egyed érvényesülne, hanem az összeség. Megújulna az aranykor, a nagy boldog béke, melynek emlékünnepe a pünkösöd.

Betöltene mindnyájunkat a szent lélek és szavunkat megértenék a Párthiabeliek, Médiabeliek, az Elamiták, kik lakoznak Mezopotámiában, Judeában, Kapadóczióban, Pantusban, Frigiában, Pamfiliában, Egyiptomban, Libiában, Cziréne mellett. . . . .

De így . . . »Valjon mi léssen ebből?»

x-y.

Fehér rabszolgák.

(V) Nincs szomorúbb, meddőbb témája a modern szociológiának, mint a nőkérdés. Ez az ijesztő mérvben fokozódó nagy baj, melyre nem mutatkozik segítség, ez a kétségbeesítő probléma, melyre nem találunk praktikus megoldást, bár egy egész művelt emberiség törli rajta az esztét. Az akadályok természetszerűek, a társadalmi és közgazdasági viszonyok szükségszerű következményei, tehát elháríthatlanok. Semmiféle tüneti gyógyítás sem használhat, míg az okokat el nem tudjuk távolítani, csak azok eltüntetése szüntetheti meg az okozatot. De ha ezeket az okokat fürkészzük, rögtön olyanokba botlunk, melyek kiirtása szinte lehetetlen.

Ez első ok — hogy többet ne is említsünk, — a közszegénység, a köznyomorúság. A tőke nélküli munkás legjobb esetben csak annyit tud keresni, hogy családját ahogy úgy fentartja, vagyonszerzésről szó sem lehet, leányainak jövőjét tehát biztosítani képtelen. Pedig szomorú játéka a természetnek, hogy a szegény embernek átlag jóval több gyermeke van, mint a gazdagnak, hogy több leánygyermek születik,

mint fiú és hogy az elhalálozási statisztika sokkal kedvezőbb a nőkre nézve, mint a férfiakra.

A nőnek egyedüli természetes hivatása, hogy családtag legyen. Az apa keze alatt gyermek és hajadon, a férj mellett feleség és anya. Minden más természetellenes állapot. Csakhogy a hivatás betöltésének állja útját az általános szegénység, a megélhetés folytonos, fokozatos nehezülése, mely mindinkább ritkítja a családalapítás lehetőségét. A munkás ember, ki kézből a szájba él, a szó teljes értelmében, csak bizonyos könnyelműséggel köthet házasságot, ha egy perczig is megfontolgatásra adja magát, agglégény marad. Hogy ez az önmegtartóztatás még sem válik általánossá, ez nem bizonyít ellenünk, csak igazolja egyrészt a természeti ösztönök leküzdhetlenségét, másrészt a könnyelműség nagy elterjedtségét.

De azért bizonyos, hogy a vagyontalan leányok igen nagy százaléka ma már nem tud férjhez menni.

És ez a tünet a szegény nép felsőbb osztályaiban mutatkozik leginkább, melynek gyermekei már némi igényekkel vannak nevelve. A vagyontalan értelmiség, kereskedő világ, iparos osztály leányai kapnak legnehezebben férjet. Azok, kikre azok aspirálhatnak, gondolják meg leginkább, hogy ezélszerűtlen dolog két koldusból egy párt csinálni. Azokra a szegény házasság egyértelmű a nagy nélkülözéssel. A férfi sokkal könnyebben megtud élni magában, mint feleséggel, családdal.

És mert ezt már a szülők is tudják, igyekeznek leányaikat is kenyérpályákra nevelni. Miután kitérűtött tárgyunk van, nem akarunk most a tanító, óvónői, postai, vasúti, kereskedelmi és más ilyen pályákkal foglalkozni, ezek magasak azok részére, kik nyomorúsága vastag könyvének egy lapját akarunk ezúttal bemutatni. Azokról léssen szó, kik nem értelmi képzettséggel, hanem kezűgyességgel készülnek kenyerüket megszerezni.

A nőnek legősibb szerszáma a varrótű. Megbecsülhetetlenül nagy értékű munkája a családban, de annál értéktelenebb kenyérkeresetre, alig fizetik úgy, hogy a szó teljes értelmében száraz kenyérre eleget jövedelmezzen. A varrógép ideig-óráig javított valamit a helyzeten, de elszaporodásával azután annál többet rontott, mert egyrészt igen sok munkást feleslegessé tett, a munkabért pedig lerontotta. Az erre utaltaknak más felé kellett fordulniok. Át kellett térniök a varrás mesterségszerű érvényesítésére a női felsőruhák készítésében. A kezdet itt is nagy eredménnyel járt. A női izlés, a fantázia, a könnyedség játszva győzedelmeskedett a nőszabókon, az olesóság általánossá tette ezt a győzelmet, az iparág férfimunkásai kénytelenek voltak teljesen átengedni a tért, egy rövid évtized alatt teljesen eltűntek, mert senki sem keresett többé nehézkés drága nőszabót, hanem fordult az ötletkben gazdag „varrók“-hoz.

Csakhogy ennek a farsangnak is elég hamar megjött a böjtje. A varrók városon és falun korlátlanul elszaporodtak annyira, hogy ma már csak az elenyészőleg kisebb hányad — a „legélelmesebbek“, — képesek önnállóan folytatni az üzletet, a többi a nagy numerus, kénytelen bármi áron, bármi bérért „varrólánynak“ szegődni ezekhez a „legélelmesebbekhez“, hogy azután fehér rabszolga módra töltsse ifjuságát, sokszor feláldozza életét.

Mert egyszerűen hihetetlen, mily lelketlen fel- és kihasználása folyik a téren, a gyámoltalan szegénységnek, az ügyefogyott nyomorúságnak. Egy a maga nemében példátlan visszaélés, melynek beszüntetése, orvoslása égbekiáltóan követeli a közhatóságok beavatkozását.

Megjegyezzük: pro domo történik a nyilvános feljajdulás. Mindenekelőtt azokat a súlyos bajokat kívánjuk orvosoltatni, melyek e tekintetben nálunk, a mi megyénkben mutatkoznak, a nélkül, hogy azokat valaki észrevenné, vagy észrevenni akarná.

Egy, valamelyik városunkból vett, példában mutatjuk be azt a szívtelen kiaknázást, melyet az „élelmes varrók“ a szegény fiatal lányok egészségét, munkaképességét saját anyagi boldogulásukra kihasználják.

Ime a példa, szárazon, minden színezés nélkül előadva. **X** városban **Y-né** női varró a legkeresettebb. Az ugynevezett uri hölgyközönség, a gazdag parasztokból vedlőfélben lévő „majd urak“, a kereskedők és tehetősebb iparosok

feleségei és kisasszonykái mind **Y-né**-vel kívánnak varratni, mert mondjuk ő szabja a legjobb derekakát, ő állítja ki a legsikkesebb toiletteket. Szóval divatban van, tódulnak hozzá. Alig győzi a sok munkát, segítségre, munkaerőre van szüksége. Üzlete jogos alapon áll, váltott ipart, fizet utána adót, de hogy a bécsi és budapesti konfekciók hallatlan olcsóságával konkurrálhasson, csakis olcsó, vagy ingyenes munkaerővel boldogulhat. Mert a mint nem tudna olcsóbb lenni a székvárosok konfekcióinál, abban a perczben ott hagyná az ugynevezett uri hölgyközönség, a gazdag parasztokból vedlőfélben lévő „majd urak“, a kereskedők és tehetősebb iparosok felesége és kisasszonykája, mert hát a bécsi, vagy budapesti ruha mégis egészen más. Irigy szemmel látják a zsidó asszonyokon.

Y-né létfeltételének megoldandó problémája tehát az ingyenes, vagy majdnem ingyenes munkaerő.

És ő ezt a problémát megoldja, mi épen erre a megoldásra kívánjuk felhívni a hatóság figyelmét.

Varróiskolát tart. Szerződött vagy egy tucat, gyermekkorban lévő leánykát, 12—13 éves korban, midőn az iskolából kiszabadulnak, két évre fogadja fel őket, hogy elsajátítsa velök a varrásnak azt a kiváló művészetét, mely mint látják, neki kiváló, kívánatos kenyeret ad. Természetesen tódulnak hozzá, válogathat közöttük.

Fizetést a két év alatt nem ad, sem kosztot, sem kvártélyt, mint más iparos. Semmit sem, hanem kizárólag arra dresziroztatja a kitanultak és második évesek által, a mire munkájukban neki szüksége van. Egy szűk, füledt hátsó szobában reggel 8 órától déli 12 óráig, délután 1 órától esti 8 óráig dolgoznak ezek a kis szerencsétlenek, asztal, gép fölé görnyedve naponta 11 órán át, abban a fejlődési korban, midőn szabad levegőre, mozgásra van szükségük. Ha két évet töltöttek ebben a gyehennában, akkor állítólag tudnak varrni, de még mindig nem tudnak szabni. A „szabás“ az megint más blattra tartozik. Ezért vagy fizetnek külön 25—50 forintot, — már a mennyit kizsarolni lehet — vagy ingyenesen tanonczkodnak egy további évig, naponta 11 órai görnyedéssel az asztal, gép felett.

Ha azután végre elcsenevészdedve az illető felszabadul, nem egy fél, nem tud az étellel önállóan szembeszállni, segédnek marad **Y-nénál**, most már fizetés mellett. Kap havonként 7—10 forintot és e 23—33 kr. napibérért dolgozik tovább abban a füledt, egészségtelen hátsószobában, de most már reggel 6 órától déli 12 óráig és 1 órától 8 óráig, tehát minden áldott napon 13 órán keresztül.

És ezzel az égbekiáltó istentelenséggel nem törődik senki.

Engedik elnyomorítani, tönkretenni ezeket a szegény kicsi fehér rabszolgákat.

Az ipartörvény nem ismer női varrókat. A tanonczkaikat nem előttük szerződttetik, érdekeik megvédése nem az ő feladatuk, a női varrók műhelyeinek megvizsgálása nem tartozik az ő kötelességeik közé.

A közegészségi törvény, mely figyelmet fordít pék műhelyekre, fűszerkereskedésre, szódagyárra stb., absolute nem avatkozik a dolgukba. Városi főorvos, rendőrkapitány tehát nem törődik velök.

A társadalom nem veszi észre. Maguk az áldozatok nincsennek bajuk tudatában, a szokás által lenyűgözve azt hiszik, hogy ez nem is lehet másként, ennek így kell lenni.

Y-né pedig, boldogul, hizik az ilyen munka mellett. Bár olyan bölcsőből származott, milyenben czuczilista csemetéket szoktak rengetni, kérlelhetetlen burzsoá, ki nyugodt lelketlenséggel egymásután teszi tönkre a szegény kis leányok egészségét és maholnap „nagyága“ lesz. **Y-né X-ben** csak példa, szakasztott ilyen **M-ben A-né, N-ben B-né**, stb. stb.

Azért irtuk ezt a néhány sort, hogy hátha akadna még is hatóság, mely ezt a gázságot észre venné!

Esküdtszéki tárgyalások.

Az ez évi második szaka az esküdtszéki tárgyalásoknak tegnap, 17-én nyert befejezést. Kilencz büneset foglalkoztatta 12 napon át az esküdtszéket. Mind a kilencz esetben marasztaló ítéletet hirdettek ki. Valóban terhes és nagy mun-

kát végeztek a bírók és ügyészek, olyant, a minőt az esküdtszékek e szaka alatt egy törvényszék sem az országban. A közvélemény általános meglepéssel fogadta a kiszabott büntetéseket, s csak két esetben, addig, míg Szentpéteri Sára büntetését igen sokan tulszigorunak találták, a Máté Bálintnéra kiszabott 7 évi fegyházat enyhe büntetésnek véleményezték.

E hó 12-én, hétfőn Timár Illés István emberölés büntette.

Timár Illés István szolnoki lakos újév napján egyik helybeli kocsmában összeszóllalkozott Ivanits Géza régi haragosával, mire revolvert rántott és régi ellenségére lőtt. A lövés nem a célzottat, hanem az ott nyugodtan borozgató Molossza János legényt találta homlokán, ki a lövés következtében székéről lefordult és szörnyet halt.

A vádat Dr. Strache ügyész egy remekül kidomborított vádbeszéddel képviselte, mire Timár védője Dr. Karczag Sándor nagy tudásra valló védbeszédben igyekezett védeni a bűnét enyhébb színben feltüntetni.

Az esküdtek a vádlottat szándékos emberölés tetteben mondották ki bűnösnek, mely bűnéért a törvényszék 7 évi fegyház büntetéssel sújtotta. Dr. Karczag védő semmiségi panaszt jelentett be.

Kedden 13-án Berczky József és Szabó József. Halált okozó súlyos testi sértés.

E két kenderesi suhancz Hódos Péter ottani lakost szóváltás következtében botokkal verték föbe, mely sérülések következtében az illető meghalt. Az esküdtek halált okozó súlyos testi sértés büntetésében mondották ki vádlottakat bűnösnek s ennek következtében Berczky József 6, Szabó József pedig 2 évi fegyházra ítéltetett. Dr. Mandel Ignác és Dr. Vigh Gyula védők az ítélet ellen semmiségi panaszszal éltek.

Szerdán 14-én Rampacsek Sándor és Hegyi Mihály. Gyilkossági kísérlet.

Rampacsek Sándor és Hegyi Mihály mezőtúri fiatal síhederek, miután gazdájuktól 50 koronát loptak és azt elmulatva az utolsó pár forintért revolvert vásároltak, összebeszéltek, hogy pénzt szereznek bármi módon. Estszürkületkor beállítottak Bajesi Antal ottani lakos tanyájára, de a gazda észrevette szándékukat és elzavarta őket. Ugyanazon éjjel néhány órai kóborlás után ismét visszamentek a tanyába, de a zajra Mihályi István béres ki az istállóban aludt, felébredt s midőn feltápáskodott Hegyi által homlokán lövette. A lövés gyengén találta, a mennyiben a bőr alatt futott el a golyó és csekély mértékben horzsolta a koponya csontot.

A megtartott esküdtszéki tárgyaláson Pólya Bélya és Dr. Vámos Géza ügyvédek képviselték a vádlottakat. A perbeszédek után az esküdtek gyilkossági kísérlet büntetésében mondották ki bűnösnek a vádlottakat, mely bűnéért 3—3 évi fegyházra lettek ítéltve. Az ítélet, a mennyiben semmiségi panasz nem jelentetett be jogerőssé vált.

Csütörtökön 15-én. Máté Bálintné.

Ez volt az összes esküdtszéki tárgyalás legérdekesebb napja. Máté Bálintnéban egy szoknyába öltöztetett vadállatot láttunk. A megrögzött tagadás és beismerés között vaczillált egész nap, de a bizonyítékok súlya alatt beismerte azt a bűnhalmazt melyért 7 évi fegyházat mért reá a bíróság.

Özv. Kiss Lajosné 79 éves jómódú nagynénje helyett és annak nevében saját anyja által készített végrendelet tanúk jelenlétében, anyja által magát neveztetvén meg a végrendeletben özv. Kiss Lajosné általános örökössévé. Később megjelent egyik közjegyzőnél anyja társaságában és mint elfogadó irt alá egy 3000 koronás váltót. A váltóra ismét az anyja által iratta alá özv. Kiss Lajosné nevét kibocsájító gyanánt, kinek ingatlanaira telekkönyvi bekebelezést engedélyezett a 3000 korona erejéig. A hivatalos okmány kiállításához hamis azonossági tanúkat szerzett, mely okmányok alapján kapott is a kisújszállási takarékpénztártól 3000 korona kölcsönt özv. Kiss Lajosné ingatlanaira betáblázva. Hogy turpissága ki ne süljön, meg azért is, hogy a végrendelet alapján nagynénje vagyonához juthasson, elha-

tározta, hogy elpusztítja az öreg védtelen asszonyt. Előbb B. Takács Klárát akarta felbérelni 50 forintért, hogy tegye el láb alól nagynénjét, de innét tagadó választ nyervén, 50 frtért azt tanácsolta neki (saját állítása szerint) B. Takács Klára, hogy adjon 50 frtot Juhász József több ízben büntetett ottani lakosnak, az jártasabb az e félében, az majd könnyebben elbánik özv. Kiss Lajosnéval. Fel is keresték Juhász Józsefet, aki szintén nem vállalkozott a gyilkosság elkövetésére. Fogott tehát a megrögzött szörnyeteg egy csupor petroléumot, melylyel beállított nagynénjéhez, özv. Kiss Lajosnéhoz és leöntötte azt a petroléummal, mely után 4—5 szál gyufával igyekezett annak ruháját meggyújtani. A ruha nem fogott tüzet, de tettében akadályozták a járó-kelők és így azonnal nyilvánosságra jött az egész büntény.

A vizsgálóbíró megjelenésekor Máté Bálintné anyjáért megjelent esendőr azt felakasztva találta s míg az öreg asszony ily módon szabadult a földi igazságszolgáltatás kezéből, Máté Bálintné elfogatott.

A tárgyalás igen sok érdekes dolgot derített ki, úgy, hogy ha alaposan utána néznének, még igen sok, régen elkövetett büntényt lehetne kikaparni.

A vádat Dr. Atányi kir. ügyész, míg a védelmet Dr. Nagy István kisujszállási ügyvéd képviselte.

Az esküdszék a vádlottat okmányhamisítás és előre megfontolt szándéku gyilkossági kísérlet büntetésében mondotta ki bűnösnek, mire a kir. törvényszék 7 évi fegyház büntetést mért a gonosz asszonyra. Dr. Nagy védő semmisségi panaszt jelentett be.

Pénteken 16-án. Rácz Lajos, Mihályi István, Mihályi János.

Sorozás után van, katona lett mindhárom, de hogy valaha kitöltik a katonai három évet, kérdés. Hőstettet követtek el, agyonverték Czihai Lajos rendőrt vadállatias kegyetlenséggel, mert figyelmeztetni merészelték őket, hogy ne duhajkodjanak. Dr. Kele József, Czakó Péter és Dr. Schwartz Sándor védők hiába eresztették meg a szónoklatok remekeit, kérlelhetlenek maradtak az esküdtek. Rácz Lajos 10 évi, Mihályi István 10 évi és Mihályi János 3 évi fegyház büntetéssel sújtattak. Az ítélet jogerős.

Szombat 17-én. Szabó Pál szolnoki fiatal napszámos.

Az esküdszéki tárgyalás utolsó napján a nemrég Szabó Pál által elkövetett gyilkossági eset tárgyalatott. Éjjel történt az esemény, midőn bál után Piezi Ferencz vasúti alkalmazott menyasszonyával ballagott haza felé.

Szöváltás támadt a két fiatal ember között, de nem azért szolnoki legények ők, hogy a szöváltásnak egyszerű kimenetele legyen. Piezi Ferenczet doronggal verte agyon Szabó Pál, mely tettéért az esküdtek verdiktje alapján 5 évi fegyház büntetést mért rá a kir. törvényszék.

Színházi hét.

Fokozódottan kielégítő érdeklődés kísérte a most lefolyt hét előadásait. Nem érheti már közönségünket igazságosan ama panasz, hogy a városunkban szereplő előkelő vidéki társulat kellő pártfogás hiányában rossz emlékekkel fog tőlünk bucsut venni.

E héten ugyan, tekintve az előbbieket, némi ingadozás volt észlelhető a színre került darabok kifogás nélküli megjátszásában.

Leginkább mondhatjuk ezt a f. hó 15-iki „Gésák“ operette előadásáról, a mely Tábori Frida a városligeti szinkör énekesnőjének vendégfelléptével került színre.

Ez előadásban nagyon is hiányzott az összjáték, s némi vontatottság, nehézkesség volt észrevehető, kivéve Szadayt, a ki meg fürgé voltában s bizony szellemtelen komikumában átugrott a lehetőség határain.

Hétfőn f. hó 12-én „Lotty ezredesi“-t adták harmadszori előadásban. Ezuttal az hatott az ujdonság színével, hogy Dickson-t Szalkay igazgató játszotta, a ki ügyesen kidomborított komikus jellemzésével és derült játékával többször faksztott élénk derűtséget.

Kiváló jó szerepe van e darabban Sárossy Paulának, a társulat legkedvesebb megnyerő alakjának: élénk, sikkes játéka és különösen kacagó kupléja keltettek zajos hatást.

Kedden f. hó 13-án „Vörös talár“, Brioux 4 felvonásos drámáját adták eléggé sikerült játékban.

Bakó László, a társulat eme legelső erője remekelt Etchepare szerepében. Megindított, meghatott mindenkit. A fájdalom, az elkeseredés, a méltatlanság az igazságtalan sors ellen támadó indulat mesteri kifejezése, bevette magát a lelünkbe, s érezette velünk is azt a fájdalmat, a melyet csak a szerencsét-lenség megrázó következtelensége kelthet.

Pataki Rizán csodálkoztunk a Janette szerepében. A kiről azelőtt csak meglepéssel szólhattunk, most meglepett — e különben nagyon jó szerepben — hatás, érzés nélküli játékával. Hidegen hagyott, sőt túl erős hangmegfejtésével valószínűtlenné tette szerepét. Ertjük mi a fájdalmat s annak közvetlen hatását is, de nem a korlátlan kitörés annak mindenkorai kifejezője.

Gondos alakítást nyújtott Rajz Mauron szerepében, a hideg, érzéketlen, tekintetnélküli vizsgálóbíró szerepében. Deéry játékaról is dicsérettel emlékezhetünk meg.

Kedves este volt a szerdai, Sárossy Paula jutalomjátéka „San Toy“ operette. A közönség osztatlan tetszésének folyton megújuló kifejezésével tüntetett kedvence mellett.

Kornai Margit és Keleti Juliska nem kisebb erővel és közvetlenséggel oldották meg feladatukat s Kornai különösen kivált kedves megnyerő énekszámáival.

A „Gésák“ operette előadásáról már kifejtettük elégedetlenségünket, a melyet csak a vendégművész Tábori Frida enyhít, sikerült játékával s magas művészi niveauon álló behizelgő énekével.

A péntek estét az „Egy Görbe nap“ bohózat élénkítette. A Borsszem Jankó tipikus alakjai zajos állandó derűtségben tartották a szép számú közönséget. Juczi szobaleányt Tábori Frida játszotta elragadóan egyszerű kedvességgel és kiváló énektudással, mellette Kornai Margit érdemli a dicséretet.

Szaday, Virágh eleven humorának bőven nyílt tér s a közönség alig tudott betelni a Sanyarú Vendel ügyes kupléival.

E héten a társulatnak egy elismert drámai ereje mondott bucsút. Jeszerniczky Sárka, a kinek különösen „Lear király“-beli alakítása, előnyösen maradt élénk emlékeztünkben.

H I R E K.

— **Fesztory Lajos**, városunk királyi főgymnasiuma ujonnan kinevezett igazgatójának tiszteletére e hó 28-án volt tanítványai fényes bankettet rendeznek. A mozgalom élén az ünnepelt tanfériu Szolnokon lakó, volt jászberényi növendékei állanak: Dr. Kele József, Hábor Antal és e lapok szerkesztője. Hogy fényesen fog sikerülni arra elég garanciát nyújt az a közszeretet, mely a jóságos tanfériu iránt általánosan mindég, mindenütt nyilvánul. Kérdemelt népszerűségét mi sem bizonyíthatja jobban, minthogy nagyon régen volt jászberényi tanár, és az ottani növendékei hálája, ragaszkodása még ma is eleven, még ma is manifesztációra indít. Sajnos, nagyon kevés tanár mutathat fel ilyen eredményt. A volt tanítványok ezen alkalomból egy remek emlékekkel tisztelik meg Fesztory igazgatót. A remek kiviteli emléktárgy melyet Kintzler Testvérek ékszerészknél szereztek be, egy nehéz ezüsből készült babérszörű, mely 32 darab ezüst levél és egy remek csokorba kötött ezüst szalagból áll. A csokor két oldalán a következő felirat olvasható: Régi tanítványai Fesztory Lajosnak. Főgymnasiumi igazgatóvá történt kinevezetése alkalmából. Szolnok, 1902. május 28. A lecsüngő 2 szalagra pedig a tanítványok nevei vannak belevésve. A remek kiviteli koszoru Kintzler Testvérek kirakatában 26-ától lesz látható.

— **Évzáró vizsgálatok.** A Szolnoki állami elemi népiskolákban, — amennyiben a kir. tanfelügyelő — a gondnokság, illetve tantestületek és igazgatók javaslatához hozzá járul, következő sorrendben tartatnak meg: Junius 9—13-ig rk. hittan vizsgák, 15-én d. u. 3 órakor a ref. vallásu tanulók vizsgája a ref. templomban, 15-én d. e. az ugari tanulók és szandai szőlőbeli áll. elemi népiskolák vizsgái, 16-án az igazgató tanítók által vezetett osztályok vizsgái, 17-én

a IV., 18-án a III., 19. és 20-án a II., 21-én az I. ker. fiú és 23-án az I. ker. leány iskolákban, 23. és 24-én a gazdasági ismétlő iskolákban tartatnak meg az évvizsgálatok. 25-én hálaadó Istentisztelet, utána értesítők kiosztása, magánvizsgálatok.

— **Halálos baleset.** Rigó János jászladányi kocsis, ki Bender Illés ottani lakos szolgálatában állott, szalmahordás közben a kocsiról a lovak közzé esett, agrázkodás következtében pár nap alatt meghalt. Az illetőt csekély 1 kor. 20 fillér évi díj mellett gazdája még ez év elején biztosította baleset ellen az országos gazdasági munkás és eséldegélyező pénztárnál, kik a bejelentés folytán az özvegynek haladéktalanul folyósítottak 400 koronát az ottani előjárás útján. Amidőn elismerésünket fejezzük ki fennt nevezett társulatnak a gyors és pontos elintézésért, fejhívjuk gazdáink figyelmét a jelen esetre. Csekély az évi biztosítási díj, melynek ellenében ha valami szerencsétlenség folytán a cseléd elhalálozik, vagy munkaképtelenné válik, gondoskodik az intézet a nyomorékká lett tagról, vagy elhalálozás esetén a hátramaradottokról. Nemes intézmény, mely önzetlenül szolgálja a köznépjét.

— **Elefánthy Sándor találmánya.** Egy új nagy horderejű találmányra kapott szabadalmat Elefánthy Sándor jászberényi földbirtokos. Oly tégláégető körkemenczét talált fel Elefánthy, melynek létesítése és felépítése az eddigi, mondjuk 25—30 ezer forint helyett alig kerül többé 5—6000 forintra. Az új körkemencze a jászberényi vasúthoz vezető sugár úton már fel is van építve és annak első működése pünkösdi vasárnapján délután 5 órakor fog a nagyszámú érdeklődő közönségnek bemutatni. Elefánthy a következő meghívó útján értesítette jó barátait és ismerőseit az üzembevitel megkezdéséről.

Szabadalmazott tégláégető körkemenczém üzembevitelének megszemlélésére, illetve a nagy horderejű találmány első működésének bemutatására 1902. évi május 18-án azaz pünkösdi vasárnapján délután 5 órakor, a sugárút mentén lévő gőzfűtő és téglagyár telepemen szívesen látom.

Jövő számunkban részletesen referálunk ezen találmány első működésének bemutatásáról; addig is a legjobb sikert kívánjuk Elefánthy barátunknak.

— **Zsidó vallású hadügyminiszter.** Hivatalosan jelentik Rómából, hogy az olasz király Ottolenghi József tábornokot hadügyminiszterre nevezte ki. Az új hadügyminiszter egy szegény zsidó optikus fia s maga is a zsidó hiten maradt. Ottolenghi tábornok az olasz hadsereg egyik legtanultabb s legvittebb generálisa s hadügyminiszterre történt kinevezését az olasz hadsereg körében élénk rokonszenvvel fogadják.

— **Apponyi gróf választói között.** Jászberényi tudósítónk arról értesít, hogy gróf Apponyi Albert. neje társaságában e hó 25-én rándul le Jászberénybe, megköszönni mandátumát. A képviselőház elnökét berényi útjára többen fogják elkísérni és úgy a fogadtatás, mint a nap egész ünnepe sablonszerű lesz. Reggel jön a gróf, délelőtt folyamán megtartja beszédét, meglátogatja a casinót, iparistületet, délben bankett, délután meglátogatja néhány kortesét, este elutazik. Az ünnepség csak annyiban tér el az eddigiektől, hogy este ünnepi hangverseny is lesz, melyen a grófi pár azonban már nem vesz részt. Az ünnepélyen városunkból is többen fognak részt venni. A nagy szabasúnak ígérkező bankett a „Lehel” szálloda udvarán lesz, mely ez alkalomra „Jászberény és Vidéke” kollegánk szerint fertőtlenítve lesz.

— **Katonai utóállítások.** A hadsereg és honvédség katonakötelesei számára május, június és július havában tartatnak katonai utóállítások városunkban és pedig havonként két ízben, minden hó 5. és 20-ik napján. Ezen utóállításon vizsgálat alá jönnek a fősorozásról valamelyes elfogadható okból elmaradt hadkötelesek és a keresetképtelenség megállapítása céljából folyamodó szülők és családfeenntartók.

— **Az ötvenkoronás bankjegyek.** Bécsből jelentik, hogy az osztrák-magyar bank főtanácsa ma foglalkozott az új ötvenkoronás bankjegyek ügyével. Elhatározták, hogy

az új bankjegyek Bécsben, Budapesten, valamint a fiókintézeteknél május huszonhatodikán kerülnek forgalomba. Az új bankjegyek leírására, valamint az e kategóriába tartozó megrongált bankjegyek beváltására vonatkozó szabályzatot is már a napokban közzé fogják tenni.

— **Dal és zene estély.** A jászapáti dal- és zenekör 1902. évi május hó 18-án a kaszinó termeiben, táncmulatsággal egybekötött dal- és zene-estélyt rendez. Belépti-díj: személyjegy 2 k. családjegy 6 k. gyermekjegy 1 korona. A tiszta jövedelem részben a kör saját, részben a tanítói segélyegyesület alapja javára lesz fordítva. Kezdeté este fél 8 órakor. Felülfizetéseket köszönettel fogadnak. Az estély műsora: Nyitány a „Pajkos deákok” című operából. Előadja a zenekar. Magyar népdalok. Mihálytól. Éneklő a dalárda. A kovácsok sztrájkja. Iira Coppée. Szavalja Kurucz János. Jász-induló. Előadja a zenekar. Népdalegyveleg Palotási dalaiból. Czimbalmón előadja Pataky István. Magyar jellemkép. Férfinégyes Wusching K. P.-től. Éneklő Szabó Ferencz, Tempfli István, Kanzó Mátyas és Kurucz János. Régi verbunkosok. Boka, Bihari, Csermák és Lavotta dallamaiból. Hegedűn előadja Wolkóber János. Szabadságdal. Huber Károlytól. Előadja a dalárda. Conzert-Mazur. Clementis Á-tól. Előadja a zenekar. Rákóczy kesergője. Vonós négyes Huber Károlytól. Előadják Wolkóber János, Boros Ferencz, Tempfli István és Fekecs Sándor. Az inggomb. Monológ. Thewrewk Istvántól. Előadja Tempfli István. Turista-induló. Szotyori Nagy Józseftől. Zenekar-kisérlet mellett éneklő a dalárda.

— **Felfüggesztett kórházi gondnok.** Kazy Jánost a jászberényi „Erzsébet” kórház gondnokát amiért egy városi rendőrt arczul ütött, a helybeli kir. törvényszék három napi fogházra ítélte. Ezen ügyből kifolyólag felettes hatósága által állásától felfüggesztetett és ellene a fegyelmi vizsgálat elrendeltetett. Mint értesülünk Kazy Jánost ki az ítélet ellen felebbezéssel élt, a kir. ítélőtábla felmentette.

— **Vigan a halálba.** Major Jánosné jászapáti koresmárosnénak egy év óta állott szolgálatában Lexander Géza nevű budapesti illetőségű pinczér. Vigan teltek napjai, mert szerelmes volt. A legutóbbi napokban azonban kedvtelenül hordta a spriczcseréket, de bajáról nem szólt senkinek. Rájött, hogy szerelme reménytelen. E hó 14-én este is borba öntötte bánatát és szomorubbnál-szomorubb nóták mellett kesergett, míg 10 óra tájban revolvert rántva, két lövést a levegőbe röpített. A megrökönyödött zenészek az ott lévő vendégekkel együtt szét szaladtak, s ki az utcán, ki az asztal alatt keresett menedéket, míg egy pillanatban homlokának irányítva fegyverét, azt elsütötte. Az elősiető rendőr eszméletlen állapotban a földön fetrengve találta és kocsira téve lakására szállította, hol még az éjjel a nélkül, hogy egy pillanatra is magához tért volna, kiszenvedett.

— **Aki nem szeret dolgozni.** Könnyű véru, léha, dolgotalan emberek mindenre képesek, csak hogy vágyaikat, ha tisztességtelen úton is, kielégíthessék. Ilyen alakja volt városunknak, különösen az éjjeli kártya asztaloknak Papp Gerzson úr. Élt úri módon, ruházkodott szépen, anélkül, hogy bárki is sejtette volna, hogy miből. Szövetkezett ifj. Mező Sándor tiszasasi lakossal és Varga Ferencz czeglédi koresmárossal, hogy pénzt szereznek minden áron. Két utóbbi meglátogatta Cseuz Demeter kunszentmártoni disznókereskedőt és azon czélból hogy eladó disznókat ajánlanak neki, elcsalták Czeglédre, hol Vargha koresmájában előadták neki, hogy 200 forint jó pénzért, 600 forint ára nem annyira hamis, mint feles számban nyomott bankót adnak neki. Át is vettek tőle mindjárt 10 forintot és bemutatták neki a nagyságos főnök úr személyében, ki a pénzt kifogja fizetni, Papp Gerzson. A kiesalt 10 forinton mind a négyen Budapestre utaztak, mivel a nagyságos elnök úr ott fizet. Megállottak egyik fővárosi bankház előtt, hol Papp elkérte Cseuz Demetertől a 200 forintot és behívta őt magával a bank épületébe. Az előszobában leültette a lépre ment disznókereskedőt és azon ürügy alatt, hogy nejét értesíti megérkeztéről, eltávozott. A megesalt ember hiába várta a nagyságos urat, biz az elillant. Ekkor lármát csapva feljelentette az esetet a fővárosi rendőrségnek és most a három jó madár a szolnoki kir. ügyészség fogházában várja méltó büntetését.

— **Elgázolás.** Kállay Béni szolnoki városi végrehajtó e hó 15-én éjjel, valószínűleg pityókás állapotban egyik va-

súti átjárónál a vonat elé került. Az éj sötétjében nem vette észre a mozdonyvezető és így a sebesen robogó vonat elütötte, annak kerekei alá került. Borzasztó állapotban, kéz és láb nélkül találták vérben fagyva, eszméletlen állapotban szállították be a vármegyei kórházba. Életben maradásához van remény.

— **Törvénykezés.** A jövő hét folyamára kitűzött törvényszéki végtárgyalások sorrendje a következő:

21-én. Ruth Pál budapesti lakos. Nyomtatvány útján elkövetett rágalmozás.

Tomka Ármin és neje kunszentmártoni lakosok. Magán okirat hamisítás.

Kocza József jászberényi lakos. Lopás.

Schwartz Mihály kisujszállási lakos. Zsarolás.

Herkules János és társai jászberényi lakosok. Magán okirat hamisítás.

23-án. Szepessy Márton kunszentmártoni lakos. Szemérem elleni erőszak.

Négyesy János derzsi lakos. Súlyos testi sértés.

Sinka Pál és Demeter István jászberényi lakosok. Hatóság elleni erőszak.

Sabbik Orbán vámosgyörki lakos. Súlyos testi sértés.

Barsik László és Farkas Lajos mezőturi lakosok. Hatóság elleni erőszak és hivatalos hatalommal való visszaélés.

T Á R C Z A.

A tiszteletes asszony.

— Elbeszélés. —

Irta: Erdélyi Zoltán.

I.

A kis falusi paplak üveges verandáján hárman dolgoztak serény munkában elmerülve: a tiszteletes asszony meg a két lánya.

A tiszteletes asszony piros pozsgás arcából élénken villogtak elő a nyugtalan fekete szemek, s hol az egyik, hol a másik lányán akadt meg vizsga tekintete.

— Berta! az a szalag nem lesz úgy elég! Kevesebb ránczot.

— Oh mama! pedig így de szép lenne!

— Úgy lesz a legszebb, a hogy lehet.

S a tű tovább járt gyorsan az apró kezekben a hófehér batiszton.

— Vilma, Vilma! Már megint nem találsz a tű fokát!

Az ábrándos kékszemű lány pirulva rezzent össze. Persze, hogy nem találja, mikor a szemével kibámult a kertbe, a tavaszi verőfény aranyos csillogására, az almafa hófehér virágára s az ég lázban égő kékjére! Oh! a tavasz! meg a multság! Nem bír a szívével, úgy teli van az sejtelmes gyönyörűséggel.

Mert a tiszteletes asszony meg a két lánya majálisra készülnek!

S abban a csöndes, tiszta házban, a hova a napnak is csak úgy szabad besütni, ha sugarait szép tisztára törülgette a hófehér függönyökön, s a hol más zaj, mint a munka zaja soha sem hallatszott, — bizony egy kis fölfordulást idézett elő az a gondolat, hogy a példás erényekben felnevelt lányok egy hét múlva tárczolni fognak, — s uram bocsá! — kényszerűségből, no meg gyönyörűségből átengedik hajladozó derekukat a férfilelésnek!

Nagy dolog ez a paplakban s a tiszteletes ur bizony, bizony elfelejtkezik a köteles keresztényi türelemről, mikor kozmáson kapja a levest s a legszebb zsoltáros könyvit sehol sem találja.

— Az a gonosz istenkisértés, az a majális oka mindennek!

A tiszteletes asszonyon meg erőt vesz néha az elérzékenyedés. Könnyes szemmel nézi a két viruló lányát s eszébe jut az a régi, régi majális, a nagyerdő pázsitján, mikor neki varrták a fehér batiszt ruhát s a tiszteletes úr azon az ördögös istenkisértésen esett bele az asszony kisértés szörnyű bűnébe! . . .

II.

Fiatallombos fák alatt, puha bársony pázsiton egy csomó kék, fehér, meg rózsaszínű ruha, roszt muzsika, meg tiszta csengésű lánykaczagás, a háttérben gondos mamák csoportjával s a fűbe rakogatott elemőzsiás kosarakkal — azt hiszem ez a majális.

A tiszteletes asszonyomék majálisa legalább így nézet ki.

A gesztenyés alatt tisztára volt söpörve a porond, minden kis fűszál kigyomlálva s a Csicsó bandája éppen a legujabb keringőt játszotta: „Fischerin du Kleine . . .“

A tiszteletes asszony meghúzta magát az egyik fa alatt, onnan nézte neki pirult arczezal, ragyogó szemekkel, hogy tánczol a két lánya. Olyan kevés jutott ki szegénynek ebből a gyönyörűségből, hogy ha tisztos kora és állásának méltósága elháríthatatlan akadályokként nem tűntek volna föl előtte, hát bizony isten erőt vesz rajta a vágyakodás, hogy ő is a tánczoló közé álljon.

Szerencsére nem csábitotta senki se. A férfiak a csapra ütött sörös hordó körül telepedtek le s odahallatszott hozzá a tiszteletes úr zümmögős, mély hangja:

— A hatvanas években tánczoltam utoljára. Hja! fiatalság, bolondság.

A tiszteletes asszonyon majdnem erőt vett az elérzékenyülés. Fiatalság! Igaz bizony! ő is volt valaha fiatal. Szép, sugár lány volt, piros arczu, tüzes szemű s azért olyan szelid, mint a fehér galamb.

De hát a bolondság? Volt-e az ő fiatalságának bolondsága? a mit úgy hívnak szebben a szív regénye? Igen ő is olvasott egy pár könyvet, Keményi meg Józsika regényt s valami sejtelmes tudata támadt, hogy minden szívek meg van a maga regénye, némelyiknek több is!

Nem ért rá utána kutatni az emlékeiben, mert hirtelen éljenezés támadt s a zürzavaros kiáltozás zaja kizökkentette merengéséből.

A „nagyságos úr“ jött meg. A kerület országgyűlési képviselője. Oh a nagyságos képviselő urak igen leereszkedők a választóikkal szemben, különösen mikor erősen közeledik az új választás.

Elegáns szabású Ferencz József kabátján, arany fogantyús botján s gondosan kiborotvált arcán igazán semmi kivetni való nem volt. Örömtől sugárzó arczezal köszönte meg a lelkesült óvációt s utánozhatatlan nyájassággal szoritott kezet mindenkivel, a ki csak a közelébe fért. Arczának egyetlen izma sem rándult meg, mikor a vörös orru kántor megkínálta a közös kriglivel s nagyot húzott az olesó, meleg sörből az ő kedves barátai egészségére. És ezt mindent a hazáért!

S mikor a férfiakat már egyenkint és összevéve mind lekötelezte egy nyájias szóval, koccintással, vagy kézszerítással, a nagyságos úr a tánczoló felé fordult. A mamák közelébe érve, a legnagyobb határozottsággal konstata: — Hiába! csak a mi lányaink a legszebbek egész Magyarországon!

Ezzel a kijelentésével egy csapásra meghódította a mamákat és lányokat. A jegyzőné elragadtatva sügta a patikusné fülébe:

— Édes ember ez a mi képviselőnk!

Hanem a szónál százszor ékebben beszél a tett. A képviselő úr tudja ezt s az elméletet tovább fűzi a gyakorlatban. Körülnéz s egy elfojtott sóhaj kíséretében neki indul a modern kálvária újabb stációjának.

A fiatal jegyzősegéd végtelen boldog, hogy éppen az ő tánczosnőjét kéri el a képviselő úr. Hihetetlen pukkedlit csapva, nyújtja át a fülig pirult lány karját. S a képviselő úr negédesen, szépen, mágnásosan járja a csárdást a tiszteletes úr idősebbik lányával. . . .

A gesztenyefa alatt a tiszteletes asszony hirtelen színt változtat. Szerencséje, hogy nem veszik észre, különben is azt hinnék, hogy a boldogságtól.

A fiatalkori bolondsága egyszeribe az eszébe jut. Az ő regénye éppen így kezdődött.

S a másik pillanatban már nem lát senkit, semmit, csak a czinczoló zenét hallja, melynek ütemeire ő tánczol a nagy erdőben, batiszt ruhában, kipirult arczezal, elakadó lélekzettel.

Tánczol egy fiatal ember karján, a kit akkor látott először, a kivel szemben önkénytelen tiszteletet érez. Hogy is ne! A főispán titkárával táncolni olyan kis faluban nem minden esztendőben esik meg.

Látja magát fiatalon, boldogan s látja a tánczosát lázasan ragyogó szemekkel, sóvárgó tekintettel. A szavakra már nem emlékszik tisztán, csak arra a mámoros, részegítő hangra, mellyel a tánczos beszélt hozzá. Aztán elkérte a hajából a rózsát. Valami ellenállhatatlan bűvölet vezette a kezét, kivette a rózsát a vastag fekete hajfonalból, s vakmerően, hihetetlen bátorsággal, annyi ember szeme előtt, odatűzte a tánczos kabátjára.

Annak a szeme akkor már villámokat szórt. Megkapta a derekát, örült gyorsasággal megforgatta egy párszor s ezalatt a szédületes forgás alatt érezte, hogy tüzes ajkak vad szomjusággal tapadnak az arcához! . . .

A másik pillanatban már ott ült az édes anyja mellett, pihegve, mint egy fölriasztott galamb, biborpiros arcát a papiros legyezője mögé rejtve.

Ez ez az egy titkon kapott, önkénytelenül eltűrt, hebe-hurgya csók volt a tiszteletes asszony fiatalágának összes bolondsága, ez az egy égető csók volt az ő regényének első és utolsó fejezete.

. . . A tiszteletes asszony hirtelen fölrettent. Félénken nézett körül, hogy nem vette-e valaki észre az ő tilos ábrándozását. Semmi gyanus körülmény nem igazolta ezt a félelmét s teljesen megnyugodva engedett tért annyai szive aggodalmának: mit is csinálnak a lányok?

A lányok táncoltak. Még pedig az egyik a tanítóval, a másik pedig . . . ej no tán csak nem? de bizony még mindig a — képviselő ural!

A tiszteletes asszonynak megint eszibe jutott a főispáni titkár. Ördögöt a falra festeni, fiatal lányt nagy úrra bízni, nem jó! A tiszteletes asszonynak határozott aggodalmi származtak a képviselő úrnak gyanus állhatatosságából, a mely aggodalmak kétségbeejtő megerősítést nyertek, mikor meglátta, hogy a Berta ibolyája ott diszeleg a Ferencz József kabáton.

Csicsó ebben a perczen a frissre zendített rá. A jókedv hangosabb, a tánc szilajabb lett s a párok szédületes gyorsasággal kezdtek forogni.

A tiszteletes asszony elveszítette szemei elől a lányait, a mi meglehetősen nyugtalansággal töltötte el.

Egyszerre csak egy repülő fehér ruhát lát s Berta a nyakába csimpaszkodik szenvedélyesen. Kipirult arcát odarejti a mellére, majd fölemeli a fejét s meg megakadó lélekzettel, tördelve suttogja:

— Mamám! A képviselő úr . . . a képviselő úr . . . megcs . . .

A tiszteletes asszony hirtelen odatapasztja húsos kezét a panaszkodó szájhoz:

— Csitt! te kis bohó! Nem látta senkisé! — s mi alatt lágyan, becézgetően végig simogatja a duzzadó arany-szőke haját, végtelen gyöngédséggel, mintegy magában beszélve mormolja halkan:

— Fiatalság! bolondság . . .

HIRDETÉSEK.

Eladó telek. A fehérló utcában egy üres telek szabad kézből eladó. — Bővebb felvilágosítás nyerhető Jókai-utca 22. sz. alatt.

Eladó ház. Jánosi Károly és neje tulajdonát képező, Szolnokon a Petőfi-utcában, a nagyvárosi iskola közvetlen szomszédságában fekvő 5 szoba, 1 pincze s mellékhelyiségekből álló lakóház szabad kézből eladó. A házat ezidő szerint több évre iskolai célra Szolnok városa tartja bérbe évi 900 korona bérösszegért. — Értekezni lehet a tulajdonossal Dárdán, vagy megbízottjával Nyitó Ferencz pénzügyi s.-titkárral Szolnokon. 2—3

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy a mai napon, **Pünkösöd első napján, vasárnap**

Kossuth-szállodánkban épített

MULATÓ PAVILLONUNKAT

és kerthelyiségünket

ünnepélyes megnyitással bocsájtjuk a nagyérdemű közönség rendelkezésére.

Ugy ma, mint Pünkösöd másodnapján **Farkas József** első zenekara játszik.

Este teljes kivilágítás.

A legizletesebb ételek és a legkitünőbb italok, valamint a pontos és szolid kiszolgálással óhajtjuk a nagyközönség meglegedését kiérdemelni.

Becsés pártolást kér

Szolnok, 1902. május 17.

mély tisztelettel

MÜLLER és WESZTHER

vasuti vendéglősök,

a »Kossuth« szálloda tulajdonosai.

Spitzer Lajos

férfi- és női divat-áruháza o o o o o o o

Szolnokon.

Tavaszi idényre

férfi- és gyermek kalapok, legjobb minőségű czipők, harisnyák, sapkák, ruhácskák, fehérneműek, divatos nyakkendők, napernyők, blouzok és minden e szakmába vágó czikkeket

Legnagyobb ❁ ❁

❁ ❁ **választékban**

szereztem be és minden igyekezetem oda irányul, hogy úgy a helybeli, mint a vidéki vevőközönséget jó árukkal és olcsó szolid árakkal kielégíthessem.

7—10

Kintzler Testvérek

mű-órás és ékszerészek

Üzlet: Gorove-utca. **SZOLNOKON.**

Saját ház.

Ajánlja raktárukat

INGA, FALI, ÉBRESZTŐ ÓRÁK

svájci remontoir, horgony és henger, arany, ezüst, nickel,

férfi és női zseb-órákból.

Javitások és ujonnan elkészítések egy évi jótállás mellett eszközöltetnek.

Arany ékszereik a magy. kir. fémjelző hivatal bélyegével vannak ellátva, u. m.

KARPERECZEK, BROCHOK.

MEDAL, ÉRMEK, GARNITUROK, FÜLBEVALÓK.

Köves-, karika-, brillant- és gyémant-gyűrűk.

INGGOMBOK és ARANYLÁNCZOK

gyári áron.

Látszerészeti czikkek minden kivitelben.

13 próbás ezüst tárgyak, asztalszerek, girandok, asztalékek nemcsak legdivatosabb, de legjutányosabb áron nagy választékban találhatók.

Vidéki
megrendelések
pontosan és azonnal
teljesítetnek.

Vésési
munkák helyben
készülnek.

Braun Vilmos

kárpitos

Szolnok, Felső malom-ut 4. szám.

Készíték diványokat 12 frttól feljebb

Garniturákat . . . . 50 " "

Matt teljes hálószoba 110 " "

Ebédülő berendezés . . 80 " "

Fabutorok rajz után a legjutányosabb árban készítettnek.

Mindenféle kárpitos és diszitó munkák, valamint tapétázások a legjutányosabb árban számítottatnak.

Tisztelettel

Braun Vilmos

vármegyei és közkórházi kárpitos.

7—52

Magyar általános köszénbánya r.-társulat
képviselője

FODOR IZSÓ

SZOLNOK, SZAPÁRI-UTCZA 11. SZÁM.

Ajánlja a kitünő minőségű

Tatai brikett szenet

a tapasztalat igazolta, és számos elismerő levelek bizonyítják, hogy.

szántásnál gőzekéhez, cséplésnél locomobilokhoz nincs jobb és jutányosabb fűtő anyag a brikett szénél fűtő erőben eléri a porosz szenet,

szoba fűtésre legkitünőbb,

mert szagtalan, nem piszkít, nem porlik, salak nélkü hamuvá ég, egyforma darabokból áll, nem kell törni.

A Tatai brikett szén szolnoki főelárusító helye: »Mezőgazdasági szövetkezet«. 7—12